

Verkort financieel verslag 2023
Stichting Nederlands Literatuurmuseum
en Literatuurarchief Den Haag

Inhoud	Pagina
Balans per 31 december 2023	1
Exploitatierekening	1
Toelichting op het Financieel verslag	2
Grondslagen voor de financiële verslaggeving	2
Algemeen	2
Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen	3
Formulier Wet Normering Topinkomens (WNT)	Bijlage 2

2.1 BALANS per 31 december 2023

	2023	2022
	€	€
ACTIVA		
2.1.3 Materiële vaste activa	1.066.514	1.326.204
Totale vaste activa	1.066.514	1.326.204
2.1.4 Voorraden	23.469	20.344
2.1.5 Vorderingen	683.604	1.233.656
2.1.6 Liquide middelen	6.936.536	5.492.967
Totale vlottende activa	7.643.609	6.746.967
TOTALE ACTIVA	8.710.123	8.073.171
PASSIVA		
	€	€
Stichtingskapitaal	11	11
Algemene Reserve	702.515	683.188
Bestemmingsreserve Max Velthuys	6.000	6.000
Bestemmingsreserve businesscase KB-gebouw	0	0
Bestemmingsreserve Nieuwe huisvesting	2.192.839	1.492.839
Bestemmingsreserve Museale Inrichting	126.750	126.750
Bestemmingsfonds Aankoopfonds	8.256	8.256
2.1.7 Totaal Eigen vermogen	3.036.371	2.317.044
2.1.8 Egalisatierekening investeringsbijdragen	1.056.892	1.297.660
2.1.9 Voorzieningen	1.328.184	1.401.359
2.1.10 Totale Kortlopende schulden	3.288.676	3.057.107
TOTALE PASSIVA	8.710.123	8.073.171

2.2.B CATEGORIALE EXPLOITATIEREKENING

	2023	Begroting	2022
	€	€	€
BATEN			
Directe opbrengsten:			
Kaartverkoop	862.931	560.000	598.385
Overige publieksinkomsten	401.670	270.000	256.996
Overige directe opbrengsten	0	15.000	27.599
Indirecte inkomsten	121.372	110.500	114.372
Bijdragen uit private middelen	288.721	221.050	196.004
2.2.2 Totale Opbrengsten	1.674.694	1.176.550	1.193.357
Subsidie OCW	3.618.828	3.362.257	3.362.257
Overige subsidies uit publieke middelen	762.841	346.500	987.494
2.2.3 Totale Subsidies/Bijdragen	4.381.669	3.708.757	4.349.751
TOTALE BATEN	6.056.363	4.885.307	5.543.107
LASTEN			
2.2.4 Salarislasten	2.406.632	2.121.282	1.966.440
2.2.5 Afschrijvingen	259.689	146.500	188.216
2.2.6 Huisvesting	1.497.676	1.749.525	1.412.979
2.2.7 Aankopen	49.453	25.000	207.083
2.2.8 Overige lasten	1.262.537	843.000	1.364.050
TOTALE LASTEN	5.475.988	4.885.307	5.138.768
Bedrijfsresultaat	580.375	0	404.339
2.2.9 Saldo rentebaten/-lasten	138.952	0	11.977
Saldo uit gewone bedrijfsvoering	719.327	0	416.316
2.2.10 Saldo bijzondere baten en lasten	0	0	0
EXPLOITATIERESULTAAT	719.327	0	416.316
<i>Voorstel resultaatbestemming:</i>			
Toevoegen aan de Reserve Nieuwe Huisvesting	700.000	0	500.000
Ten laste brengen van het Aankoopfonds	0	0	-82.500
Ten gunste van de Algemene Reserve	19.327	0	-1.184

2.1.2 Grondslagen voor de financiële verslaggeving

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld overeenkomstig Titel 9 boek 2 Bw en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, in casu RJ 640 (Organisaties zonder winststreven).

Subsidiebepaling

De stichting volgt voor de toerekening van de baten en lasten aan de subsidiejarren de subsidiebepalingen van de subsidiegevers.

Algemene waarderingsgrondslag

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans, de exploitatierekening en het kasstroomoverzicht zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

Continuïteit

De in de onderhavige jaarrekening gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de stichting.

Op 7 maart 2023 tekenden het museum en de gemeente Utrecht een intentie-overeenkomst die erop gericht is het museum onder te brengen in het pand Magazijn de Zon, dat bezit is van de gemeente Utrecht. Op 20 juni 2024 is vervolgens de huurovereenkomst getekend, die is bekrachtigd op 6 november 2023 middels een samenwerkingsovereenkomst met de gemeente Utrecht.

De samenwerkingsovereenkomst ziet op de afspraken over de verplichtingen van de stichting en de verhuurder tijdens het ontwerp en de realisatie van het gehuurde tot en met de oplevering van het gehuurde. Dit staat gepland voor november 2026.

Toelichting op het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

Grondslagen voor de waardering van de activa en passiva

Materiële vaste activa

De investeringen in materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, verminderd met lineair berekende afschrijvingen, gebaseerd op de economische levensduur. In het jaar van aanschaf wordt naar tijdsgelag afgeschreven.

Voorraden

De voorraden worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs. Voorzieningen wegens incurantheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de voorraden.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Handelsvorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering. De vorderingen hebben een verwachte looptijd van maximaal een jaar.

Liquide middelen

De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van de stichting.

Eigen vermogen

Dit betreft het Stichtingskapitaal en de reserves opgebouwd uit de exploitatieresultaten van de stichting.

Bestemmingsreserves

Dit betreft het gedeelte van het eigen vermogen waaraan door het bestuur een beperkte bestedingsmogelijkheid is toegekend.

Aankoopfonds

Dit betreft een reservering vanuit het verleden ten behoeve van de financiering van aankopen.

Egalisatierekening investeringssubsidies

Investeringsubsidies zijn subsidies voor bestedingen die worden toegerekend aan een aantal jaren waarin de besteding geacht wordt een nuttig effect op te leveren. Op de bedragen in de Egalisatierekening vindt vrijval plaats overeenkomstig de afschrijvingstermijn van de materiële vaste activa waarop de subsidies betrekking hebben. Deze vrijval wordt via de Exploitatier rekening ten gunste van het Exploitatieresultaat gebracht.

Voorzieningen

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

Grondslagen voor de bepaling van het exploitatieresultaat

Algemeen

Het Exploitatieresultaat wordt bepaald als het verschil tussen de ontvangen subsidies, de overige opbrengsten en overige bijdragen en alle aan het boekjaar toe te rekenen kosten. De opbrengsten worden verantwoord in het jaar waarin de diensten zijn verricht, respectievelijk het jaar waarop de opbrengsten betrekking hebben. De kosten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen.

Afschrijvingen materiële vaste activa

De afschrijvingen zijn gerelateerd aan de aanschafwaarde van de desbetreffende activa. In het jaar van aanschaf wordt naar tijdsgelang afgeschreven.

Saldo rentebaten/-lasten

Dit betreft de ontvangen en betaalde rente van derden.

Waarderingsgrondslagen WNT

Voor de uitvoering van de Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen in de (semi)publieke sector (WNT) heeft de stichting zich gehouden aan de beleidsregel toepassing WNT en deze als normenkader bij het opmaken van de jaarrekening gehanteerd.

Begroting

De begroting van 2023 is gebaseerd op de begroting uit het herziene Beleidsplan van 2021-2024.

2.1.11 Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

Subsidietoelagen van ministerie OCW

Subsidiebedrag Publieksactiviteitsubsidie beleidsperiode 2021-2024

€
5.849.920

Subsidiebesluit d.d. 15 september 2020

Kenmerk: 160919/25112041

Op 17 juni 2021 is de verleningsubsidie van 15 september 2020 gewijzigd, in die zin dat het toegezegde subsidiebedrag is verhoogd in verband met arbeidskosten 2021 (€ 27.144) en prijsontwikkeling 2021 (€ 5.727), kenmerk 175933/28211485.

Op 15 juni 2022 is de verleningsubsidie van 15 september 2020 gewijzigd, in die zin dat het toegezegde subsidiebedrag is verhoogd in verband met arbeidskosten 2022 (€ 35.434) en prijsontwikkeling 2022 (€ 12.226), kenmerk 175933/32492852.

Op 25 mei 2023 is de verleningsubsidie van 15 september 2020 gewijzigd, in die zin dat het toegezegde subsidiebedrag is verhoogd in

verband met extra prijsbijstelling 2022 (€3.089) en voor arbeidskosten- en prijsontwikkeling 2023 (€88.808), kenmerk 175933/37534712.

Op 15 september 2020 is een subsidie Erfgoedwet jaar 2021 verleend ter grootte van € 1.516.484 (kenmerk 160919/25111063).

Op 17 juni 2021 is de verleningsubsidie van 15 september 2020 gewijzigd, in die zin dat het toegezegde subsidiebedrag is verhoogd in verband met arbeidskosten 2021 (€ 8.377) en prijsontwikkeling 2021 (€ 23.688), kenmerk 175904/28212519.

Op 21 september 2021 is een subsidie Erfgoedwet jaar 2022 verleend ter grootte van € 1.548.549 (kenmerk /29415628).

Op 16 november 2021 zijn de verleningsubsidies van 15 september 2020 en van 21 september 2021 gewijzigd, in die zin dat het toegezegde subsidiebedrag voor huisvesting structureel is verhoogd met een bedrag van € 189.336 (kenmerk 29095414).

Op 15 juni 2022 is de verleningsubsidie van 15 september 2020 gewijzigd, in die zin dat het toegezegde subsidiebedrag is verhoogd in verband met arbeidskosten 2022 (€ 10.936) en prijsontwikkeling 2022 (€ 70.425), kenmerk 160919/32638344.

Op 20 september 2022 is een subsidie Erfgoedwet jaar 2023 verleend ter grootte van € 1.819.246 (kenmerk 1295132/33806505).

Op 25 mei 2023 is de verleningsubsidie van 20 september 2022 gewijzigd, in die zin dat het toegezegde subsidiebedrag is verhoogd in verband met extra prijsbijstelling 2022 voor collectiebeheer (€952), huisvesting (€40.425), arbeidskosten- en prijsontwikkeling 2023 (€123.296), kenmerk 129513/37523543.

Op 15 september 2020 is een projectsubsidie 2021 verleend voor een visitatie ter grootte van € 17.500 (kenmerk 160919/25112041).

Op 16 november 2021 is voor huisvesting een inhaalsubsidie Erfgoedwet jaar 2017 t/m 2021 verleend ter grootte van € 721.998 (kenmerk 29095414).

Op 13 november 2023 is voor leesbevorderen een projectsubsidie (Back Street) verleend ter groot van €1.038.045 en is voor €641.760 bestemd voor 2023 en €396.285 voor 2024, (kenmerk B: 42019593).

Op 4 februari 2021 is i.v.m. Corona voor 2021 een aanvullende subsidie tweede steunpakket verleend ter grootte van € 256.000 (kenmerk 197721/25989053).

Op 22 juli 2021 is i.v.m. Corona voor 2021 een aanvullende subsidie vierde steunpakket verleend ter grootte van € 101.300 (kenmerk 175904/28501652).

Op 25 februari 2022 is i.v.m. Corona voor 2022 een aanvullende subsidie vijfde steunpakket verleend ter grootte van € 185.400 (kenmerk 175933/31247824).

Vanaf 2023 is er geen aanvullende subsidie verleend in verband met Corona.

Verdeling over beleidsjaren:

	Publieksact.	Erfgoed	Projecten	Corona	Totaal
Het jaar 2021	1.495.351	1.737.885	739.498	357.300	4.330.034
Het jaar 2022	1.543.011	1.819.246	650.000	185.400	4.197.657
Het jaar 2023	1.634.908	1.983.920	641.760	-	4.260.588
Het jaar 2024	1.679.714	2.192.697	396.285	-	4.268.696
Totaal	6.352.984	7.733.748	2.427.543	542.700	17.056.975

Huisvestingskosten

Vanaf 2017 ontvangt het museum in het kader van de nieuwe Erfgoedwet een langjarige vergoeding voor gebouwbeheer en beheer van de collectie. Naar verwachting zullen de kosten van gebouwbeheer in 2023 € 2.200.000 bedragen.

Contracten

Van Canon worden 3 kopieerapparaten gehuurd met een overeenkomst van 25-11-2021 tot en met 24-11-2027. Huurprijs 2023 € 7.080. Van Café del Mar worden 2 koffieapparaten gehuurd met overeenkomsten van 1-7-2022 tot en met 29-4-2024 respectievelijk 15 mei 2019 tot en met 14 april 2024. Huurprijs 2023 € 4.819.

Exploitatiekosten gebouw

De verwachte exploitatiekosten 2024 bedragen € 250.000.

Huidige huisvesting

Op 17 februari 2022 heeft het Literatuurmuseum de memo Instandhouding Prins Willem-Alexanderhof 5 te Den Haag ontvangen van het Rijksvastgoedbedrijf (RVB) gedateerd 9 februari 2022 met de volgende samenvatting: "Voor het gebouw van het Literatuurmuseum geldt dat dit gebouw technisch in toenemende mate en onomkeerbaar in slechte tot zeer slechte technische conditie verkeert.

Zelfs met een combinatie van verhoogd intensief onderhoud en storingsopvolging en het uitvoeren van zeer intensieve onderhouds- en vervangingswerkzaamheden is de verwachting dat voor de kantoren en publieksruimtes het risico op onvoorziene gebeurtenissen beheersbaar kan zijn tot 01-01-2028. Voor de magazijnen geldt dat de risico's op blijven lopen. Gezien de huidige technisch slechte conditie van het gebouw en de oplopende risico's bestaat de kans dat op enig moment het onderhoud wordt ingehaald door de tijd met als gevolg dat het gebouw per direct of op korte termijn buiten gebruik dient te worden gesteld.

De totale geraamde investeringskosten voor de maatregelen tot en met 2027 komt uit op € 56,6 mio. Dit betreft projecten, geventiveerd onderhoud, risico's en regulier beheer en onderhoud & storingen."

Ten aanzien van deze kosten en genoemde risico's is door het Literatuurmuseum geen specifieke reservering of voorziening gevormd in de balans per 31 december 2023. Indien genoemde kosten en/of risico's zich daadwerkelijk voordoen zal op dat moment aanvullende dekking gevonden dienen te worden. Deze situatie, en de daaraan gekoppelde huuropzeggings, is aanleiding geweest om de mogelijkheden voor nieuwe huisvesting te onderzoeken.

Nieuwe huisvesting Utrecht

Op 7 maart 2023 tekenden het museum en de gemeente Utrecht een intentieovereenkomst die erop gericht is het museum onder te brengen in het pand Magazijn de Zon, dat bezit is van de gemeente Utrecht. Vervolgens is op 20 juni 2023 de huurovereenkomst getekend. De beoogde huurovereenkomst stond gepland om in te gaan op 1 december 2025, waarbij de stichting vanaf deze datum huurpenningen is verschuldigd. De huurovereenkomst is aangegaan voor de duur van 25 jaar. Daarnaast hebben het museum en de gemeente in de zogenoemde Comfort Letter van 19 juni 2023 afspraken gemaakt over de samenwerking in de periode van juli 2023 tot en met oktober 2023. De samenwerkingsovereenkomst is vervolgens ondertekend op 6 november 2023. Hierin is de opleverdatum verschoven naar november 2026, wat betekent dat de ingangsdatum van de huurovereenkomst ook tot dit moment is verschoven. De opleverdatum van het 'gehuurde' is namelijk tevens de huuringsdatum onder de huurovereenkomst. De samenwerkingsovereenkomst met de gemeente ziet toe op de afspraken over de verplichtingen van de stichting en de verhuurder tijdens het ontwerp en de realisatie van het gehuurde tot en met de oplevering van het gehuurde. Dit betekent dat het museum en de gemeente Utrecht gezamenlijk een SO en Demarcatielijst hebben vastgesteld op basis waarvan Magazijn de Zon in casco staat door de Gemeente aan het Museum zal worden opgeleverd. Het Museum zal vervolgens na oplevering van het Project voor eigen rekening en risico een inbouwpakket in het Gehuurde realiseren.

Den Haag, 22 april 2024

Dr. A.J.M. Meinderts
directeur-bestuurder

Bijlage 2 WNT-verantwoording 2023 Stichting Nederlands Literatuur Museum en Literatuurarchief

Per 1 januari 2023 is het algemeen bezoldigingsmaximum geïndexeerd. Het algemeen bezoldigingsmaximum is voor 2023 vastgesteld op €223.000. Het individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum wordt berekend naar rato van de deeltijdfactor en het aantal gewerkte kalenderdagen.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functie vervulling

Gegevens 2023	
bedragen x C 1	AJM Meinderts
Functiegegevens	Directeur/bestuurder
Aanvang en einde functie vervulling in 2023	01/01 t/m 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	127.286
Beloningen betaalbaar op termijn	21.342
Subtotaal	148.628
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	223.000
-/- Overschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	148.648
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t. N.v.t.
Toelichting op de vordering vriegens onverschuldigd betaling	N.v.t.
Gegevens 2022	
bedragen x C 1	AJM Meinderts
Functiegegevens	Directeur/bestuurder
Aanvang en einde functie vervulling in 2022	01/01 t/m 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	122.494
Beloningen betaalbaar op termijn	21.933
Subtotaal	144.427
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum ¹⁾	216.000
Bezoldiging	144.427

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2023 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen. Er zijn in 2023 geen ontslaguitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dienen te worden vermeld, of die in eerdere jaren op grond van de WOPT of de WNT vermeld zijn of hadden moeten worden.

Toezichthoudende topfunctionarissen

De leden van de Raad van Toezicht ontvangen een bezoldiging lager of gelijk aan het bedrag van € 1.800 (op jaarbasis).

Naam	Periode	Functie binnen de Raad van Toezicht
M.L. Vos	01/01 t/m 31/12	Voorzitter
M.K.J. David	01/01 t/m 31/12	Lid
Y. van Dijk	01/01 t/m 31/12	Lid
M.M. Schaap	01/01 t/m 31/12	Lid
M. van Breemen	01/01 t/m 31/12	Lid
R.L. Azimullah	01/01 t/m 31/12	Lid